

Neznámá tvář Lukrecie Nekešové

Letos je tomu 400 let od úmrtí Lukrecie Nekešové z Landeka (cca 1582–1614), která, těžce nemocná, údajně prožila poslední měsíce svého života na vsetínském zámku. Zemřela bez potomků a jejím předčasným odchodem – bylo jí kolem třiceti let – vymřela moravská větev rodu Nekešů z Landeka.

Ve své době byla Lukrecie jako majitelka vsetínského panství a držitelka statků po strýci Václavovi Nekešovi (lukovského panství, Rymic a dalších) poměrně bohatou šlechtičnou a vyhledávanou partií. Uvádí se, že právě pro její majetky se o ni ucházel i její druhý manžel Albrecht z Valdštejna (1583–1634), později slavný vojevůdce a politik; za třicetileté války nejvyšší velitel císařských vojsk.

Za svého života se Lukrecie co by choť stavebníka zasloužila o přestavbu vsetínského tvrze na renesanční zámek a iniciovala výstavbu kostela a kláštera ve Štíplě. Přestože se jednalo o významnou a majetnou šlechtičnou, nezachovala se žádná její pod-

bizna. Dle antropologického výzkumu jejích kosterních pozůstatků z 30. let minulého stole-

tí víme jen, že měřila pouhých cca 156 cm, byla útlá, křehké postavy a její úzký obličej měl nízké čelo

a vysoko posazený nos. Na otázku „Jak asi vypadala?“, by mohla pomoci odpovědět případná antropologická rekonstrukce obličeje dle její dochované lebky. Nicméně za současného stavu vědeckého vývoje nelze vytvořit věrnou rekonstrukci podoby, nýbrž jen postihnout typ obličeje a jeho hlavní rysy.

A co si asi oblékala tato dáma žijící v době manýrismu? Jako katolička, jejíž otec Zikmund měl od mládí styky s dvorem císaře Rudolfa II., jistě podlehla tehdejší dvorské módě, ovlivněné odíváním na habsburském královském dvoře ve Španělsku. Tvarování oděvu bylo odvozeno z geometrických tvarů (kuželu) a potlačovalo přirozené proporce tím, že se šaty vycpávaly, vyztužovaly a podpiraly konstrukcemi. Tato importovaná móda, libující si v přepychu (tmavé, těžké a luxusní látky jako brokát, damašek, samet aj. byly bohaté zdobené drahokamy či stříbrnými a zlatými výšivkami), zcela zahalovala ženské tělo v souladu s přísnou katolickou morálkou do šatů, jež budily dojem krunýře korunovaného okružím, který měl chránit cudnost své nositelky.

Mgr. Olga Mehešová, MRV,
Vsetín